

Braşov, piaţa mare Nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.
 INSERATE se primesc la Administraţie în Braşov şi la următoarele Birouri de anunţuri:
 În Viena: M. Dukas, Heinrich Schölk, Rudolf Mosse, A. Oppel's Nachfolger; Anton Oppelk, J. Dunneberg, în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Bucureşti: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Kuroly & Liebmann.
 Preţul inserţiunilor: o serie normală pe o colonă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife şi învoială.
 Reclame pe pagina a 3-a o serie 10 cr. sau 90 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 17)

Pe un an 12 fl., pe şase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România şi străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 3 franci.
 Se primumără la toate oficiile poştale din ţară şi din afară şi la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Braşov
 a administraţiuno, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiului I: pe un an 10 fl., pe şase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 90. — Anul LVII.

Braşov, Sâmbătă-Duminecă, 23 Aprilie (5 Mai)

1894.

Din cauza sfintei sârbători de mâne, ziua nu va apăre până luni seara.

In ajunul nouelor lupte.

Braşov, 22 Aprilie v.

Ne aflăm în ajunul unor zile critice şi însemnate în viaţa noastră naţională şi bisericăscă. De-o parte marele proces intentat în contra întregului comitet al partidei noastre naţionale, care se va începe la Cluşiu Luniă viitoare, în 7 Maiu st. n., de altă parte faimosa întrebare a introducerii căsătoriei civile obligătoare, asupra căreia se va începe desbaterea în camera magnaţilor totu Luni, în 7 Maiu, ţine în încordare mare atenţiunea Românilor, ca şi a celorlalte popore şi confesiuni conlocuitoare.

Suntemu așadără puși la mare încercare. Dușmanii de vécure ai némului românesc dintre Tisa și Carpați și-au implântat sécurea în marele stejar al națiunei noastre, pe care voru să-l răsurne la pământ. Și-au uitat însă acești dușmani, că alte vécure, alți viscolii, alte furtuni au trecut vécure întregi peste capul acestui falnic stejar al Românilor și nu l'au răsturnat: nu l'au răsturnat nici strajnicile lovituri inimice, nici asprimea timpului și nici vechimea anilor. Nu l'au răsturnat și nu-l vor răsturna nici în viitor, căci precum arborele sburătorit de pietrii se împuntesce și și împuntesce puterea de rodire, așa némului românesc dintre Tisa și Carpați uni-se va în fața contrarului, întări și va legăturile între sine și va trece biruitor printre nemilosele sburătorii ale vrăjmașilor noștri, precum a trecut prin multe altele mai mari și mai turbate decât acestea.

Procesul urdit în potriua comitetului partidei noastre naționale este o batjocură a timpului înaintat

de ași, a vécului luminat și liberal, este o vătămăre, pe care o simte flăcare Român.

Dér și aici avem isvorul nostru bogat de mângăiere și de însuflețire. Conștiința de sine și mândria națională, de care sunt străbătute astăzi toate inimile românești, dela vlădică și până la opincă, este acel nesecat isvor de îmbărbătare și însuflețire, care ne asigură izbenda luptei noastre și ne profesce cu voce tare viitorul măreț al poporului român din Tisa și Carpați. Numéroșele dovedii de alipire față de bărbății noștri luptători, urările ce li-se facu așu acuzătorilor în călătoria lor spre Cluşiu, viul interes ce se arată în toate straturile poporului nostru dela sate, ca și dela orașe, față de luptele noastre naționale, sunt totu atâtea dovedii strălucite, că cu cât mai multu se încercă contrarii noștri de-a înduși și împedea deșteptarea conștiinței naționale în poporul românesc, cu atât mai multu această conștiință ia avânt și prinde rădăcină în toate inimile.

Insă nici șorțea, ce o va ave în camera magnaților cunoștutul proiect de lege privitor la introducerea căsătoriei civile obligătoare, n'are să ne descurajeze întru nimic. Se pôte, că în camera magnaților proiectul nu va fi așa ușor votat, ca în camera deputaților. Acesta o simțu și mamelucii guvernului, cari țitae de frică vedend marile pregătiri, ce se facu între frunțașii bisericeii catolice, cari mână în mână cu o însemnată parte a boerimeii ungurești au să desfășure în camera magnaților o luptă câtu se pôte de energetică și hotărâtă în contra introducerii căsătoriei civile obligătoare. Sfirșitul acestei lupte nu se pôte prevedé. Ori cum ar fi însă, nouă ne rămâne mulțumirea de-a ști, că ni-am arătat pe față indignațiunea noastră și ni-am făcut datorința. Frații noștri dela Arad, prin marea adunare, ce au ținut-o er și la care au luat parte peste dece mii de cetățeni români, au încununat în modul cel mai demn număróșele noastre adunări de protestare din anul trecut, în cari toți ca unul ni-am ridicat glasul și am dat dovedii de nemulțumirea noastră față cu proiectele bisericești politice ale guvernului.

Mai rămâne acum, ca Arhierii bisericeii noastre de ambele confesiuni să și facă și din a lor parte datoria în camera magnaților, să și ridice acolo glasul în potriua noului proiect de lege și să protesteze în numele credincioșilor români. Nu ne indoim, că arhierii bisericeii noastre românești vor și profita de ocaziune pentru de a da o nouă probă în fața contrariilor noștri, că una sunt cu noi, uniți sunt cu poporul în cugete și simțeminte și nu există în sinul națiunei române dintre Tisa și Carpați acea ruptură și separatism, de care atât de multu le place să vorbescă contrariilor noștri.

Ori-cari ar fi așa-dără evenimentele, ce le va aduce ziua de 7 Maiu și zilele următoare, pe noi ele nu ne vor descuraja. Unirea dintre frați și trezvia conștiinței naționale din sinul poporului nostru ne ofere chezeșia cea mai puternică pentru viitoră izbendă a cauzei noastre drepte, a căreia dobândire este aternătoare mai pre susu de toate de hotărârea noastră și statornicia în luptă.

Dumneșeu s'ajute!

Din Bucovina.

Frații noștri din Bucovina țin și ei să manifesteze în contra monstruosului proces al Memorandu-

lui, căci interesele Românilor din Transilvania sunt și ale lor. Eată apelul publicat în fruntea diarului „Gazeta Bucovinei“, și pentru care numărul 31 al acestui diar a fost confiscat:

Fraților Români!

Români din Ardeal și Ungaria s'au plânsu la prea bunul nostru împérat prin un memorand pentru persecuțările și nedreptățirile, ce le facu Ungurii. În urma plângerii acesteia cătră prea bunul nostru împérat, Ungurii au intentat comitetului Românilor un proces, care se va pertracta la Cluşiu în 7 Maiu st. n. Fiind noi cu ei de un sânge și de un neam, interesele naționale ale lor sunt și ale noastre. Pe lângă acestea vedend ce primejdiă aduce statului austro-ungar lupta crâncenă înscenată în contra naționalităților nemaghiare din Transilvania, Societatea politică Concordia, află de bine, spre a exprima simțemintele de solidaritate a Românilor din întreaga Bucovina, a recomanda următoarele:

1. Ca în Dumineca Tomei să se țină în fiă-care comună românească o doxologie cu rugăciunea: „Dumneșeu să ajute dreptății!“
2. Ca din fiă care comună să se trimită o telegramă cu următorul înțeles:

D-lui Dr. Ioan Rațiu

Sibiu.

Strada Măclărilor Nr. 5.

Români din comuna..... doresc din incidentul pertractării procesului Memorandului din 7 Maiu c. n. fraților Români de sub coróna Ungariei, bărbăția, curagiu și statornicia. „Dumneșeu să ajute dreptății“.

Vé rugăm a ne înscința prin telegraf despre ținerea doxologiei și expedierea telegramii sus menționate.

3. În 7 Maiu c. n. se va ținea în Cernăuți o adunare generală extra-ordinară în sala Societății de tir (grădina publică) la

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.“

Torcătórea sêracă.

Intr'unu satu trăia odată o fată orfană, fără tată, fără mamă, sêracă fără picu de avere. Da trăia numai din torsu. Și de și torcea și țesea câte o bucată de pânză, pe care apoi o vindea bogăților din satu pe bucate și pe ce-i trebuia. Intr'o noapte s'a întemplat, că nu a putut dormi de loc. Și cum lucia luna frumosu pe ferestră în chilia ei, a vedut întrând doi paiangeni, cari s'au apropiat de pânza ei jucându-o din toate părțile. Apoi vorbindu cu glas de om și a dîșu paianginul celu alb cătră soru-sa cea nêgră: De m'ar lăsă fetița ast sêracă, eu îndată i-așu țese o pânză de aur.

După aceea a dîșu paianginul celu negru: Și de m'ar lăsă pe mine, eu numai decât i-așu țese o pânză de argint. Paianginul celu alb i-a răspuns la acesta: Ce folos ar și avea ea de pânza de aur și de argint, densa totuși numai o-ar vinde și decât fratele nostru pricoliciul ar veda-o, ar arde pe sêraca fetiță. Fetița a audut vorbele paianginilor și a răspuns: Teseși-mi, numai, decât voiți, pânză de aur

și argint, fratele vostru nu are să mă vadă, când oi vinde-o.

— E bine, a răspuns paianginul celu negru, decât tu voesci, noi îți vom țese în fiă-care noapte câte-o pânză de aur și una de argint.

După aceea s'au pus la stativă paianginul celu negru și au început a țese cu sirguință. Și-au tras din pânțele fire de argint, și îndată fu gata o bună bucată de pânză de argint. După ce s'a ostentat acesta, a venit paianginul celu alb, și-a tras din pânțele fire de aur; a torsu și a țesut cu sirguință, până a cădut înaintea lui pe pământ o bună bucată de pânză de aur. După aceea s'a sculat și au dîșu cătră fetița cea sêracă: Decă-i vinde tu pânțele aceste, să nu spui nimenu cine țe le-a făcut; apoi s'a dus.

În ziua următoare s'a dus fetița în oraș, unde a vândut pânțele omen bogăți, că sêracii nici atunci nu aveau pe ce lua pânze de aur și de argint. Dér ori-ce omu o întelnu și-i vedea pânțele o întrebă: Cine a țesut mândreniile astea de pânze? Er ea le răspunde: Eu le-am țesut! Pentru pânțele acelea căpeta ea bani mulți și merse acasă încercată de mândri

bune și de haine scumpe. Noptea er îi veniră paianginii și țesură pânze lungi și frumoșe de aur și de argint, care fetița er le-a vândut la oraș pe bani mulți. Și lucrul acesta se întempla în fiă-care noapte și fetița s'a făcut așa de bogată, în câtu cei mai avuți și mai frumoși feciori o pețiau să o ia de muiere. Totuși fetița a rămas în bordeiul ei, nu se putea hotărî a-se despărți de el.

Odată însă s'a întemplat, că eră s'a dus ea la oraș, unde voia să vândă două bucăți de pânză, una de aur și alta de argint. Pe cale a întelnit un moșnegu, care a întreat-o: Unde mergi tu? Ea-i răspunde, că merge la oraș să vândă pânză de aur și de argint. Er moșnegul îi dîșe: Haid până la mine acasă, că țe-o cumpér eu, nu mai bate calea până la oraș. Dér unde șeși? Il întrebă fetița. Hai numai cu mine, răspunde streinul, că minten suntem la casa mea.

Și s'au dus până în pădure, er acolo au intrat amândoi într'o pesceră, unde streinul a legat țepănă pe fetița, apoi a aprins un foc sdravenu și a dîșu cătră fetița: Să știi, că eu işu pricoliciul și pe tine te voi arde!

Fetița audend vorbele aceste s'a spaimentat grozav și a prinsu a plânge și a se vâeta.

Nu sciu spusu-v'am fostu, că fetița avea un câne, care umbla totu cu ea; acum încă era cu ea în pescere și vedend-o cum plânge și cum se dăolesce, eși frumșel din pescere și totu într'o fugă s'a dusă până afară din pădure, unde într'o livadă frumoșă erau câți-va omeni la oșă. Aci atata a lătrat cânele și atata s'a schiunat, până s'au luat omenii după el, că nu-l mai puteau auđi. Acum cânele o luă în fugă cătră pesceră și omenii totu după el până au ajunsu toți în pesceră, unde pricoliciul chiar voia să ardă pe biata fetiță. Dér pricoliciul, când a vedut, că intră la el atăția omeni cu cose de a umér s'a făcut frate cu drumul, er omenii deslegară pe fetița și o slobođiră să mergă la ea acasă. Drept, că de atunci paianginii nu mai veniră la ea să-i torcă și să-i țesă, dér nici lipsă nu mai avea de ei, că s'a măritat după un fecioru sdravenu și bogat și a trăit cu el multe zile bune; ba de n'a murit și astăzi trăesce cu el cu totu.

Trad. de

I. P. Reteganu.

mulț și la simțului D-vostre național de-a participa la această adunare.

Ôspeții sunt bineveniți.

Cernăuți, 26 Aprilie 1894.

Pentru comitetul:

Dr. Iancu cav. de Zotta,
președinte.

Ioan Popovici,
vice-președinte.

C. Stefanovici,
secretar.

CRONICA POLITICĂ

(22) Aprilie.

Frații noștri din România au aranjat, din incidentul procesului pentru Memorandul, numeroase adunări de protestare în diferite orașe ale țării. Intre altele ni-se scrie din Rîmnicul sărat, că acolo adunarea, ce s'a ținut la 1 Mai n. c., a fost foarte imponentă; întreg orașul a luat parte și casele de pe toate strazile erau împodobite cu stindarde naționale. S'a adresat o telegramă Majestății Sale Regelui Carol I, în care i-se atrage atențiunea asupra celor ce se petrecu adî cu Românii de sub stăpînirea ungară. Telegrama a fost subscrisă de vre-o 150 cetățeni fruntași din Rîmnicul sărat, în frunte cu d-lu Iosif Th. Oroveanu, Ioan Mihăescu etc. Altă telegramă, subscrisă de aceiași cetățeni, a fost adresată d-nului Dr. Rațiu în Sibiu. Telegrama adresată d-lui Dr. Rațiu era aceasta:

„Causa Vostră este a întregului neam românesc. Suntem alături cu voi în cugețe și în simțiri. Cu Dumneșeu înainte Triumful va fi al Vostru“.

Acastă nevinovată telegramă însă, după cum ni-se scrie, n'a putut ajunge la destinație, deoarece autoritățile ungurești la porunca ministrului au confiscat telegrama.

Cele mai mari adunări de protestare însă se vor țină Dumineca viitoare la București și Iași. Tote secțiunile Ligei și toate societățile din țară vor trimite delegați la aceste adunări, cari promit a fi din cele mai impunătoare.

După cum se știe, ministrul de interne într-o vorbire a sa în camera deputaților a hotărît cifra de 800.000 fl. pentru purtarea matriculelor. După un plan al ministerului de interne, s'au precizat acum definitiv sumele, ce vor fi de lipsă pentru acest scop, adică: onorariu pentru atari purtători de matricule de stat, cari ocupă și alte oficii 180.000 fl.; onorariu pentru aceia, cari nu ocupă alte oficii 127.000 fl. Lăfă pentru purtători de matricule numiți direct, unde nu pot fi încredințați cu purtarea de matricule nici persoane oficioase, nici alte persoane, 110.000 fl.; lăfă pentru purtători de matri-

singlarice oficii de matricule 200.000 fl. Plata inspectorilor de matricule 60.000 fl. Totu la oaltă 787.000 fl.

Diarul sârbesc „Branik“ publică cu litere gróse numele acelor deputați sârbi, cari au votat pentru proiectele bisericopolitice ale guvernului: Baronul Nicolief Fedor (Chichinda mare), Vasile Popovici (Beška), Iónu Stajevici (Máhaci), Petru Luppa (St. Andrei), Stefanu Ioanovici (Uzdin), Iónu Ioanovici și Zako Milan (Tschablanski). Apoi dăce numita fôia: „Tu națiune! însamnă-ți bine numele lor și învață a i cunoște. ca și copii tei se știe despre ei. și se învețe cum trebuie să fiă Sârbii ortodoxi. Dea Dumneșeu, ca națiunea sârbescă să nu mai producă pe pământ astfelu de Sârbi!“

Meetingul din Arad.

(Telegramă part. a „Gaz. Trans.“)

Arad, 3 Maiu. *) Meetingul politico-bisericesc al Românilor, care a fost întâiu opritu de poliția locală, s'a concesi după aceea de ministeru, însă numai pentru Aradani. Meetingul s'a ținut astăzi în liberu pe piața Tököly, fiindu de față peste 10.000 de ómenii cu óspeți cu totu. Președintele adunării a fost Dr. Lazaru Petco. Au vorbit: Moise Bocșianu, Dr. Georgiu Popa și Vasile Mangra. Telegrama nenumărate au sositu din toate părțile. La această mare adunare românescă au luat parte și Sârbi. Avocatul sârbu Dr. Gavrilă încă a fostu prezentu. S'au datu expresiuni puternice înfrățirei.

Telegr. part. a „Gaz. Trans.“

Jibău, 3 Maiu. *) Poporul și inteligența română din Sălagiu a întâmpinat pe George Popu de Băscu, cu ocasiunea plecării sale la Clușiu pretulinent cu entuziasm și cu lacrimi în ochi. Unu adevăratu mersu triumfalu a fostu călătoria lui până la gara din Jibău. Urări însuflețite pentru învingerea dreptății.

SCRIRILE DILEI.

23 Aprilie

Plecarea la Clușiu. Astăzi au plecatu la Clușiu membrii Comitetului partidei noastre naționale pentru de a fi de față, ca acușati, în procesul Memorandului. După

*) Telegrama acestea le-am primitu numai sêra târziu după încheierea fôii.

știrea în caretoia totu spre Clușiu s'au făcutu însuflețite ovațiuni din partea poporului, care pe la gări și în parcursul liniei ferate i-a întâmpinat cu căldură și cu entuziaste urări de „să trăescă!“ și „Dumneșeu să ajute dreptății!“ — Totu astăzi, cu trenul accelerat, a plecatu la Clușiu și directorul fôiei noastre, d-lu Dr. Aurel Mureșianu, însoțitu de d-lu avocatul Simionu Damianu.

—o—

„Tristă situațiune.“ Sub acestu titlu fôia kossuthistă „Magyarország“, ce ne sosește astă-sêra, publică unu vehementu articolu de fondu, în care dăce, că numai din comitatul Sibiului se pregătesc să mîrgă la Clușiu ca la 7000 de Valahi pentru a lua parte la procesul Memorandului. Provoacă pe guvern să împedecă această adunare de „Valahi“ la Clușiu și să nu aștepte, ca „baionetele să facă ordine.“

—o—

Descoperirea unui castru romanu în țera Bârsei. D-lu Gr. G. Tocilescu, cunoscutu archeologu și epigrafu român, în voiajul sêu făcutu de sârbătorile Pasciloru în Transilvania, cu scopu de a studia limitele romane alutane, s'a opritu câteva zile în Brașov, unde așteptându pe generalu prusianu de Sarwey, a cercetat mai multe lucruri de importanță istorică și între altele a aflatu, că pe hotarul Râșnovului se vede urma unei zidiri antice, despre care ómenii nu-și potu da sêmă. Mercuri, în 2 Maiu, după ce a sositu numitul generalu și d-lu ingineru Polonic, au mersu împreună cu acești domni și cu d-lu profesoru Ioan Socaciu, la Râșnov, și pe hotarul acestei comune în partea despre mîdă nopte, la distanță de vr'o 2 chilim. dela Râșnov, aprópe de Bârsa, a constatat urma unui castru romanu în locul numitu de locuitorii din Râșnov „Erdenburg.“ Acastă descoperire este de importanță istorică deosebită, decă avem în vedere, că până acuma nu s'a găsitu nici o urmă romană în țera Bârsei.

—o—

România contra alcoolului (vinarsul). S'a trimis tuturor domnilor prefecti din România o circulară iscălită de d-nii Lascaru Catargiu și d-r Felix, cu privire la combaterea alcoolismului din comunele rurale. Printre alte dispozițiuni circulara conține următoarele: Domni prefecti sunt obligati se escludă din consumație rachiul făcutu din spirit brut și nerafinat. Să intervî pe lângă consiliile comunale, ca să reguleze poliția cărciumelor. Să ia dispozițiuni, ca cărciumele din sate să se închidă de vreme sêra; să nu permită jocuri de noroc în cărciumi. Să nu permită cărciumarilor să-și deschidă cărciumele în zilele de Dumineci și sârbători pe timpul oficierei serviciului divin. Să oprască pe cărciumari să vîndă rachiul pe amanet. — Aceste

telegrame au foste populațiunei rurale.

—o—

Defraudare. Cassierul societății de navigațiune pe Dunăre din Budapesta, cu numele Kalina Ferencz, a pus la busnaru 8000 fl. de ai societății și a tulit'o Marț sêra spre Viena, împreună cu soția sa. Până acum autoritățile n'au putut da de urma „patriotului“.

—o—

Manevre mari de tómnă se vor țină în anul acesta între Vațu și Loșonț. Punctul centralu între aceste orașe este orașul B-Gyarmat. Inginerii militari deja au început a lua deseme de teren. Majestatea Sa va locu în timpul manevrelor în casa comitatului, ér archiducele Albrecht în casarma de honveđi.

—o—

Jidani și anarhiști. Dilele aceste a avut locu o interesantă desbatere în camera francesă. Deputatul socialistu Jaurés și-a dezvoltat interpelarea sa asupra subvențiilor, pe cari le primesc anarhiștii dela Jidan și în specialu dela Rothschild. Revelațiunile făcute de Jaurés și dovedile aduse cum anarhiștii primesc bani dela Jidan au făcutu o mare impresie. S'a constatat și de astădată, că Jidani nu dau înapo: nici dela un mijlocu, care le servesc pentru a desorganiza societatea și pentru a-și apăra scumpa piele.

—o—

Cultura tutunului în Bulgaria. Agricultorii din Bulgaria se dau totu mai mult la cultura tutunului, fiindcă acesta se plătesce mai bine decât aceea a grăului și a viței. După ultimele date statistice, stabilite în anul 1891, Bulgaria a produs 2.214.051 kilogr. de tutun cu 97.166 kilogr. mai mult decât anul 1890. Din această cantitate 1.670.843 kilogr. s'au prelucrat în cele 95 de fabrici existente de cătră aproximativ 1600 lucrători, ér 214.133 kilogr. s'au exportat brut și în stare lucrată.

—o—

Tutunul în Italia. Consumațiunea tutunului în Italia, pe anul 1893, a fost de 17.186.661 chilgr. În anul 1876 ea se ridicase la 16.978.352 chilgr. Esistă dér o augmentațiune de 108.200 chilgr. pe anul 1877. Acastă consumațiune tradusă în cifre coréspunde la o încasare de 135.280.150 franci. Numita cifră represintă dér o augmentare de 5.798.546 franci pe anul 1893.

—o—

Slavii din America. Intre Slavii din America, mai ales între Slovaci și între Ruși galițiani, se lășese foarte multu ortodoxia. Numai de curîndu au trecut la ortodoxismu 700 de persoane în Pittsburg și 600 în Wilkesbar.

Poesii populare.

Frunđulița de susaiu
Tu Maruț'o bărbatu n'ai
Dér gurița cui s'o dai?
Dă-mi-o mie
Cu chirie,
Până la sfântă Mărie,
Pân' s'or cóce pomii 'n vie.
Écă pomii, că s'au coptu
Struguri via a făcutu,
Suntú sátulă de sárutú.

*

Asêra când insera,
Unu cocoșu negru cînta,
Badea calu-și înfrina.
— Ce 'nfrineđi bade calul
Că cu min' nu mai treci delulú,
Toctmai delulú de l'ai trece
Cu min' nu ți-i mai petrece,
Chiar delulú de l'ai sui,
Cu min' nu li'i cobori.

*

Du-te dorú,
Pân' e norú,
Că decă s'a 'nsenina
Mai departe te-oiu mâna,
La badea, unde-o ara.
Du-te dorú cu caréle

N'astepta căruțele,
Căruțele-sú mititele,
N'o să 'ncapí dorule 'n ele.

Fóe verde de sibiică
Când petrecu la ibovnică
Nici de dracu nu mi-e frică,
Nici de lupi că m'or mânca,
Nici de câni că m'or mușca,
Șepte garduri sarú de-odată,
Nici unu căne nu mé latrá.

*

Fóe verde ruptă 'n cincí,
Plinú e codru de vonici
La totú fagulú patru, cincí,
Dér la fagulú de devale,
Zace-unu badițu de lingóre
Cu mândruța la picioare.
— Zací badițu, ori te scólá,
Ori mai dá-mi și mie bóla,
Sé bolescú bóla cu tine,
Sé nu dicit máne, poimáne,
Că ți-i bóla dela mine.
Bóla-i dela Dumneșeu,
Nu ți-am pricinít'o eu.

*

Fóe verde de sêcară
Badea-i mániosu de-asêra
Că ce n'am eșítu afará,

N'am eșítu, că n'am pututú,
M'o pusú maica la cernutú,
Și mi-a datú o sită désá,
Sé nu potú eși de-acasă,
Eu am luatú una mai rará
Și am eșítu pân'afará.
Când era sé-mí stêmpêrú doru,
M'a chematú s'aprinđu cuptoru,
Când era la sêrutatú
M'a chematú la frámêntatú,
Nu ți-a fostú maică păcatú!

S. Pușcariu.

Negrul ca meșteșugar.

Póte fi întrebuintatú negrul ca meșteșugarú? Negrul, care era în sclăvie înainte de adoptațiunea constituției federale, socotesce scăparea sa, ca rezultatul celui mai mare răsboi din timpurile noastre. În statele din sud, înainte luării armelor, era un mare număr de meșteșugari negri; ei erau ferari îndemânateci, căruțași, lemnaři, zidari, zugravi, și cismari. Negrul fiindu, după propria lorú expresie, „un libertin“, renunță cu greu la ideea, că mereria era un felu de sclăvie pentru mai multí ani.

Negrul au construit un mare număr de poduri, cari trecu peste diversele cursuri de apă în Mississipi. În cele mai multe state din Sud, nu era lucru rar să veđi lucrători albi și negri lucrând în aceleași ateliere și la aceleași construcțiuni. Albi nu s'au opus nici odată de a lucra împreună cu negri. Din contra, locuitorii statelor de Sud, cunoscându calitățile lorú, le dedeau ocupațiuni egale cu acelea ale albilorú.

E foarte naturalu ca negrul să fiă obiectul îngrijirii acelor, cari au contribuit la emancipațiunea sa, ca și alți acelor, cari au fost stăpâni lorú și trăiesc cu ei. Liberarea recentă a negrilor le-a aprinsu desgurul pentru meserie, uitându că prin restrângerea libertății lorú pentru câțiva ani, li se va dezvoltá talentul, devenind ast-felú unu lucrător de valóre. În toate orașele din Sudul Americii, negrul a fost dat pentru lucrări, dér ei înaintau cu greu din cauza disgustului ce simțiau. Pentru ca elú să devină bunu lucrătoru, trebuie să 'i se dea mai înteu instrucțiunea necesară. Pentru acestu scopu locuitorii Statului Mississipi și-au datú toate silințele să-i cultive fără nici o cheltuielă. Statul contribue cu multí bani la crearea

Hotărârile Curiei

în procesul Memorandului.

În urma cererilor de nulitate înaintate de membrii comitetului partidului național în contra hotărârilor aduse de tribunalul reg. din Clușiu în cauza procesului Memorandului, Curia reg. în ședințele sale dela 19 și 20 Martie n. a adus în această afacere următoarea:

Hotărâre.

Punctul prim al cererii de nulitate a lui Dr. Ioan Nichita se respinge, punctul al doilea însă se admite, partea privitoare la acuzată a hotărârii de sub nr. 8304/93 se nulifică, și în urma acesteia se sisteză procedura mai departe în contra sa.

Celelalte cereri de nulitate îndreptate în contra hotărârii tribunalului de sub nr. 8640/93 și cele deliberate împreună cu această, precum și în contra hotărârii de sub nr. 238/94 se resping; în cererile de nulitate în contra hotărârilor tribunalului de sub nr. 8716, 8814, 8699 și 8706 din 1893 se resping.

Motive.

I. Cu privire la Dr. Ioan Nichita:

1. Stabilirea faptului, că oare involvă în sine fapta acuzată crima, ce li se atribuie? aparține exclusiv în sfera de activitate a curții cu jurați și în cazul de față — cel puțin în urma nexului — competenței curții cu jurați din Clușiu; de aceea a și trebuit să se respingă punctul prim al cererii de nulitate a acestui acuzat.

2. Într-aceea acest acuzat susține în fașinea sa de sub Nr. prot. 190, că alegerea sa în comitetul de 25, alegere făcută fără de știrea lui, n'a primit-o, această hotărâre a sa a adus-o în timp de 48 ore la cunoștința presidentului comitetului, comitetul a și acceptat-o și prin urmare nici n'a fost membru al acelui comitet, la ședințele acelui nu a fost chemat, la acelea n'a luat parte și n'a conlucrat cu nimic la compunerea și răspândirea Memorandului, și această afirmare a sa pare a o confirma acea împrejurare, că cu totă alegerea sa, dovedită sub nr. prot. 187, nu figură între membri și răspânditorii arătați de Eugen Brote sub numărul prot. 3; alte împrejurări agravatoare însă nu s'au ivit peste tot în contra sa, prin urmare nu se poate susține nici această, că acest acuzat ar fi comis vre-o faptă ce ar aparține delictelor circumscrise în §-ii 171 și 173 ai cod. p., sau decât ar fi comis atar fapte pe teritoriul ce cade sub obligamentul regulamentului de presă nr. 1498/71 cu un an, și pe teritoriul obligamentului art. XVIII 1848 cu șase luni mai înainte de ascultarea ordinară în 2 Octombrie 1893, din cauza expirării ter-

unui colegiu pentru construcția trăsurilor, lemnie, ferărie și alte ramuri, care au cel mai mare succes pe lângă elevi.

Negrul are foarte mult talentul imitației; el e foarte supăcios și capabil atunci de orice escese. Americanul, care cunoște istoria țării sale n'ar trebui să uite, că Washington dedea cea mai mare însemnătate acestei cestiuni psihologice privind-o ca basă fundamentală a instituțiilor Statelor-Unite.

În sud se vede în față-care și putea imitativă a negrilor: femeia și însușese cu înlesnire modelele damelor mari ale societății; unele chiar sunt cusătorese foarte bune. Inimiciția ce arată lucrătorul alb în Nord contra lucrătorului negru de la Sud, împiedecă pe acest din urmă de a cunoște bine meseria, pe care nu o poate învăța în orașele din Nord și Vest. Totuși nomadul ca și lucrătorul alb, negrul nu și poate exercita meseria de cât în propriul său stat. Încă mai mult, modul său e economic de a trăi, clima întăritore care îl permite de a se mulțumi cu un adăpost destul de simplu, preocupățiunile electorale politice, totul într-un cuvânt tinde a depărta spiritul negrului de scopul fix al ocupației, afară de

minimului hotărât pentru atar delict prin §-ul 45 al regulamentului citat, respective prin §-ul 28 al articolului de lege mai sus amintit, nu se poate pedepsi.

Din care cauză partea referitoare la acest acuzat, din hotărârea nr. 8304/93 a tribunalului regesc, este a se nimici.

II. Cu privire la Dr. Ioan Rațiu.

3. Deciziunea sub nr. 8640/1893 nefiind hotărâre asupra procesului în sensul §-lui 89 din regulament de afaceri, forma aceia nu poate fi atacată.

4. Legalitatea regulamentelor de presă pusă în vigoare pe teritoriul juriului de presă al Clușului — nu poate fi trasă la îndoială; pentru că acelea au fost aduse din partea miniștrilor de resort (de justiție și interne) în cadrul resortului lor și în urma plenipotenței indicate în acelea.

5. Nu se poate primi nici scusa scosă din dreptul petiționării, pentru că acuză nu s'a intentat din cauza petiționării, ci din cauză că s'a comis delictul de agitare circumscris în §-ii 171 și 173 ai codului penal prin răspândirea aceia în formă de tipăritură, și pentru că și dreptul petiționării nefiind încă regulat în mod legal, numai așa se poate exercita, dacă nu lovesce în vre-o lege existentă.

6. Împrejurarea, că acuzatorul public nu a insinuat acuză în contra tuturor membrilor conferenței ținute în zilele de 20 și 21 Ianuarie 1892, nu poate servi de pedecă, ca acuzatul să nu fi tras la răspundere pentru fapta sa.

7. După ce obiectul acestei acuze nu este delictul circumscris în §-ul 24 al regulamentului de presă, precum această apare din punctul 3 — nici pe baza acestei nu i-se poate ataca cercul de activitate a juriului de presă.

8. Fiind acuză îndreptată în contra delictului de agitare și nu în contra celui circumscris în §-ul 24 al regulamentului de presă — deliberarea cestiunii prejudiciale este cu totul de prisos.

9. După ce locul principal de unde s'a răspândit concade cu locul unde a apărut, pe baza § 3 din procedura de presă, nu se poate provoca obiecțiune de competență. Că fapta acuzată cuprinde în sine delictul insinuat, se ține de cercul de activitate al juriului de presă.

10. a) Regulele procedurii de presă într-adevăr nu oferă ceva deosebită ocaziune spre a putea insinua cerere de prescriere; după ce însă eventuala prescriere în întreaga decurgere a acestei proceduri este de a se observa din oficiu, foarte corect a purces tribunalul regesc, când în cestiunea această a hotărât ex off, și încă în acel sens, că prescriere nu este la mijloc, pentru că răspândirea tipăriturii s'a început numai în Iunie 1892 și încă

nici dela acest timp n'a trecut un an până la ordinațiunea dată în 18 Mai 1893, de a asculta pe acuzat; acea împrejurare însă, că mai multe principii fundamentale din tipăritura acuzată au fost de mai multe ori exprimate fără involvarea pedepsirii, nu-i asigură nepedepsirea acestei nou tipărituri, și nici începutul prescrierii nu se poate pune pe timp mai depărtat.

b) Scusa basată pe cercetabilitate nu mai atunci are loc, decât este vorba de responsabilitate gradativă, despre acesta der în cazul de față cu atât mai puțin se poate vorbi, cu cât cei interesați sunt în aceeași calitate invinuiți.

11. La tribunalele regesci în urmă § 92 al regulamentului din afaceri penale, numai pertractarea finală și referada afacerilor reviziate în sensul art. VI: 1893, este publică, celelalte toate sunt de a se discuta în ședință închisă.

În față cu acestea a devenit datină, că numai în hotărârile aduse sub controla publicității, se amintesc expresu caracterul public.

După ce însă deciziunea referitoare la prezenta cerere de nulitate era să se aducă în ședință închisă: acest caracter al ședinței n'a fost de lipsă să fi accentuat expresu! Der de altmintre accentuarea caracterului ședinței nici nu formeză formalitate esențială, nici nu stă în legătură cu cestiunea competenței.

12. Obiecțiunea de interesare, nu se poate identifica cu obiecțiunea de competență, și pe lângă aceea față cu jurații nici nu e permisă exercitarea obiecțiunii de interesare, decât numai prin dreptul de reieptare, și față cu membrii tribunalului de presă, numai din motive legale și nu sub masca obiecțiunii de competență, se poate exercita.

III. Cu privire la George Popă de Bașesci.

13. Amăsurat datelor procedurii, răspândirea tipăriturii acuzate, elementul principal al delictului, numai în luna Iunie 1892 s'a început și a durat cel puțin până în timpul perchiștiunii domiciliare efectuate în 24 Decembrie a aceluiași an; și dela timpul acesta până la data de 18 Mai 1893 a ordinului de a fi ascultat acuzatul, nu s'a petrecut nici 6 luni, din care cauză obiecțiunea prescrierii nu se poate lua în considerațiune.

14. Cu deosebire nu se poate considera obiecțiunea de prescriere și din motivul, că aceea a fost întreruptă nu numai prin însinuarea actului de acuză în sensul §-lui 108, ci și prin cercetarea ordinară în contra acuzatului.

15. Că „obiecțiunea de competență“ era de făcut în timpul cercetărilor, în deciziunea insinuată nu se conține; asădără cererea de nulitate scosă din acesta e fără temei.

16. Este necorectă și afirmarea aceea a acuzatului, că competența este regulată prin locnița acuzatului; pentru că la aceea ca cinosură servește locul unde a fost comis delictul și cu deosebire — în cazul acesta — dependența.

IV. Cu privire la Dimitrie Comșa și V. la Dr. Daniil Barcianu

17. După ce obiectul acuzei îl formeză delictul comis prin răspândirea Memorandului, ca tipăritură, și circumscris prin §§ 171 și 173 ai codului penal, și nu excesul indicat prin § 24 al regulamentului de presă, cercul de activitate al juriului de presă e fără îndoială.

VI. Cu privire la Niculae Cristea:

18. După ce cererea de nulitate și poziția în proces este identică cu a Drului Ion Rațiu: motivele aduse sub 3-12 sunt de a se aplica și aici.

VII. Cu privire la Iuliu Coroianu:

19. Este de a se considera motivul de sub 17.

VIII. Cu privire la Patriciu Barbu:

20. Obiecțiunea adusă cu privire la calificarea faptului acuzat, este resturnată prin motivul adus sub 17.

21. Acea însă, că delictul insinuat comis de acuzat, prin răspândirea re-

cunoscută și de densus, cade în cercul de activitate al juraților.

22. Procedura în contra lui, ca acuzat, s'a făcut în modul legal.

23. În urmă în chestia prescrierii, și cu privire la acest acuzat au valere motivele audse sub 10 a).

IX. Cu privire la Teodor Mihali:

24. Legilor din codul penal este supusă fiă-care cetățen și de sub ordinațiunile acelora nu se poate subtrage nimenă sub cuvânt, că este membrul vreunui partid politic.

25. „Memorandul“ fiind tipăritură separată, în privința prescrierii numai împrejurarea această poate servi de directivă și nu aceea, că asemenea enunțări s'au făcut mai înainte pe alte căi. Ast-fel punibilitatea faptului, care formeză obiectul acuzei, în sensul motivelor aduse sub 10 a) și potrivite și aici, nu se poate nimici.

26. În privința obiecțiunilor cu respectu la dreptul petiționării, sunt de a se considera de directivă cele șise sub 5.

27. În contra recursului de nulitate scos din împrejurarea aceea, că nu li-s'au intentat procesuri tuturor membrilor dela conferința din 20 și 21 Ianuarie 1892, are valere motivarea de sub 6.

28. Neconsiderarea recursului de nulitate, basată pe altă calificare a faptului incriminat, este îndeajuns argumentată prin motivul de sub 17.

X. Cu privire la Dr. Gavrilă Tripon:

29. Afirmarea aceea a recursului, ca și când cercetarea încă nu ar fi finită nu atinge de loc întrebarea competenței.

30. Provocarea generală a recursului de nulitate a conșoților acuzat, în sensul § 95 din procedura judiciară, nu se poate lua în considerațiune.

31. Acuzatul în însinuarea sa n'a făcut obiecțiune de prescriere, și

32. Obiecțiune de cercetabilitate, din care cauză enunțațiunea tribunalului cu privire la timpul de prescriere cu nr. 8640/93, la acest acuzat nu se referesc.

33. Nu se ține de acuzat și nu atinge cestiunea cercului de activitate și a competenței întrebarea, oare că referitor la alți acuzat trecut-au terminii amintiți și că însinuările lor s'au deliberat?

34. Cu privire la marginile de a face critică legilor, de directivă servește cele amintite sub 24.

35. În contra obiecțiunii de prescriere amintite în prezentul recurs, au valere afirmările de sub 10 a).

36. Pote să servescă de basă „Memorandul“ la constatarea delictului de agitare? deliberarea acestei întrebări cade în cercul de activitate al juraților.

XI. Cu privire la Aurel Suciu,

XII. Mihail Velicu,

XIII. Dr. Iuliu Terentiu Mera și

XIV. Gavrilă Lazar de Purcărești:

37. După ce obiectul acuzei prezente îl formeză delictul de agitare, comis prin răspândirea în formă de tipăritură și circumscris prin §§-ii 171 și 173 ai codului penal, și fiind toți acuzatii în asemenea măsură interesați, în contra cercetabilității obiecțiune nu se poate face.

38. Cu privire la obiecțiunea de prescriere sunt de a se vedea motivele de sub 13.

39. În cauza obiecțiunii de competență, de directive servește cele amintite sub 16.

40. În sensul celor șise sub 37, cercul de activitate al juriului de presă e fără îndoială.

XV. Cu privire la Alexandru Filip:

41. În privința obiecțiunii la cestiunea de competență, scosă din dreptul petiționării — au valere cele sub 5 șise.

XVI. Cu privire la Ion Duma:

42. Că recursul de nulitate, întemeiat pe obiecțiunea în contra competenței juriului de presă, — este nebasată, apare evident din motivele aduse sub 17.

XVII. Cu privire la recursul de nulitate,

insinuată în contra deciziunii nr. 8716/93 a lui Iuliu Coroianu:

43. Acestu recursu de nulitate a trebuit să fie refuzat, pentru-că denegarea din motivu valorabilu a citării martorilor și omeniloru de resortu nu se ține între dispozițiunile hotărâtoare asupra procesului în contra cărora se dă — locu înainte deciziunii finale cererii — juste, în sensulu §§ 28 și 104 ai regulamentulu judiciar, și amăsuratū usulu legalu.

XVIII. Cu privire la recursul insinuat în contra deciziunii nr. 8814/93 a lui Teodoru Mihali.

44. Acestu recursu a fostu de a se refusa, pentru-că în contra deciziunii, ce a denegatū citarea de martori, în sensulu celorl duse în 43, apelu nu se pōte face.

XIX. Cu privire la Rubinu Patifa:

45. Insinuarea acusatului, după formă și cuprinsu este de a se considera de petițiune apelativă și pentru aceea din motivele deciziunii forului I. judiciar sub nr. 8699/93, cu atâtu mai virtosu este de a se refusa, pentru-că în privința cestiuniloru de competență și prescriere nu s'au adus argumente, care ex offio s'ar fi pututū lua în considerațiune. Ast-felū noulu recursu din aceleași cauze trebuia să fie refuzatū.

XX. Cu privire la Ionu Munteanu:

46. După cum apare din scrisoarea de referare, insinuările de sub nr. 8701 și 8706/93 au fostu recursuri înaintate în contra deciziunii, ce a hotărâtū pertractarea finală, care s'au reinapoiatū sub numărulu din susu, motivatū încă acolo.

În contra acestorū hotărâri a insinuatū acum Ionu Munteanu recursu de nulitate însă fără motivare și fără să fi acuzū scrierile amintite, din care cauză insinuarea ca ne apta pentru ori-ce procedurā mai departatā, în sensulu §-ului 95 din regulamentu afaceriloru judiciare se refuzā.

Budapesta, 20 Martie 1894.

Czorda Bodog m. p. Dr. Székely F. m. p.
președinte. referentū.

Bogația în Franca.

O dovadă eminentă despre nimitoarea prosperitate, ce se constatā și cu și în Franca, este și rezultatul ultimulu imprumutū contractatū de orașul Parisu în interiorul țării, orașul alu cărui consiliu comunalū este compusū numai din radicali și socialisti, prin urmare s'ar putea presupune o 6re-care neîncredere din partea publiculu, care își plasază banii în obligațiunil de a-le orașulu. Capitala Franciei s'a adresatū dille trecute publiculu ca să-i imprumute 200 milioane franci. După „Figaro“, rezultatul imprumutulu este următorul:

Numărul obligațiunilor emise de orașu și oferite publiculu în schimbul baniloru ceruți, a fostu de 558 235, 6r publiculu a subserisū 49,894,000 obligațiunil. Suma totală a primei rate, ce fiă-care subseritorū trebuia să depunā în momentul subscripției, se urcă la 49,411,75 fr.; atâtu cerea orașulu, 6r publiculu a v6rsatū la locurile de subscripțiā unū miliardū și cincil milioane de franci. Din cele 588,235 obligațiunil ale orașulu Parisu, 220,282 suntū declarate, ca nereductibile, 6r 367,953 ca reductibile, așa încatū fiă-care subseritorū mare va căpata numai 7 în locu de 1000 subserise.

„Figaro“ își exprimā mulțumirea de acestu rezultatū prin următoarele cuvinte: „Aceste cifre deșteptā în noi o mândria legitimă; ele dovedescū vitalitatea strălucit6re a țării n6stre, munca sa fără pregetū, rezervele mereu crescēnde ale baniloru economisiti, de care nu s'a sciutū, precum și bogăția totū mai mare a Franciei.“

CONVOCARE.

Despărțământul I Făgărașu alu reuniunei învățătoriloru rom. gr. or. din districtul Făgărașulu, își va ține prima adunare generală din acestu anū, *Duminică în 1 Maiu st. v.* în comuna Sona, la care sunt

poftiti a participa toti membrii, precum și alți binevoitori, amici ai cauzei școlare.

Epitropiile parohiale suntū îndatorate a provedē pe învățatorii cu diurne de 1 fl. și paușalū de călătoria potrivitū.

Obiectele: 1. După serviciul divinū, celebratū la 8 6re, și invocarea Duchulu sfântū, deschiderea ședinței și constatarea membriloru preșenti; 2. Incasarea tacselorū restante; 3. Incasarea tacselorū curente; 4. Tractarea cetitulu în an. II-lea, pe basa bucăței de cetire „Raculū și Vulpea“ din abecedarul de I. Popescu, prelegere practică de Ionu Ciungara; 5. Divisiunea cu cifre decimale, pentru anulū alu V, prelegere practică de Georgiu Buzulescu; 6. Descrierea cartofilorū, prelegere practică de Nicolae Sparchezū; 7. Gimnastica în ș6lele poporale, prelegere practică de Nicolae Ludu; 8. Teme insinuate din indemnū propriu; 9. Raportulū casariulu; 10. Propuneril diverse; 11. Inchiderea ședințelorū.

Făgărașu, 13 Aprilie 1894.

Nicolau Aronū, Ionu Bercscu,
președinte. secretarū.

Ouēle de Pasci și ouēle în genere.

Se vorbește despre originea ouleloru roșii.

Între altele se dice, că aceste ouē vorū să însemneze cum că oulū este origina a ori-ce în naturā; adecā că nimicū nu se nasce, decātū din ou.

Fenicianii se inchinau la Creatorū, inchipuitū sub forma unui ou, ca și cum aveau convingerea acesteil legi stabilite în timpurile ultime, că adecā nimicū nu se nasce, decātū dintr'unū ou.

Fenicianii credeau, că iubirea și genulū omenescū erau eșite dintr'unū ou ouatū noștea.

Romanii, ca și cum ar fi avutū o stimă deosebită pentru puterea nutritivă a oulorū, le măncau, ca și noi, mai înainte de alte bucate.

După o altă versiune, ouele roșii dau însemnătate circumstanței următoare: ouele fiindū oprite în timpul postulu de 40 zile, adecā a Pascilorū, aceste ouē, ca să se pōtā mânca trebuiau să fiā binecuvēntate, ceea ce se făcea la bisericā; după acēstā binecuvēntare ouele deveneau unū obiectū de bucuriā pentru mărirea, căreia ele se mai și colorau și de preferință în roșu.

Ca expresiune a unei asemenea bucurii, ouele roșii se schimbau între vecinil, între amici, așa după cum se obicinuesce și astăzi.

Ouēle roșii ne dau ocaziunea să vorbimū despre acestu fructū, care este origina universală a tuturorū ființelorū depe globū; să-lu cun6scemū din punctulū de vedere alu constituirei lui, din acela alu serviciiloru lui nutritive și din acela ce interesază igiena.

Oulū de pasere, despre acesta vorbimū, se compune din părțile următoare.

1. *Gălbinașulū*, într'o parte a căruia se vede o pată, adecā o parte mai închisă, care se numesce *pata germinativă*.

2. *Membrana vitelina*, adecā o peliță foarte subțire, care acopere gălbinașul; când acēstā peliță se sparge, gălbinașulū se scurge; alt-felū elū stă globulosū pe farfurie.

3. *Albușulū oului*, unū stratū de albuminā curată și lichidă, care încunjurā gălbinașulū.

4. O peliță fină și albă, care îmbracă stratulū de albuminā și căptușesce c6ja oului.

5. C6ja oului.

Aceste părți ale oului de pasere nu se formeză, decātū una după alta și nu într'unū singurū locū. În adevēru, mai întâiu se formeză gălbinașulū în organulū paserei, numitū *ovaru*, și în care une-ori vedemū in-

tr'o găină mulțime de gălbinașuri de diferite măriimi.

Oulū plēcă din ovarū, ca gălbinașu și în drumulū sēu de eșire, până este ouatū, se complecteză, mai întâiu cu albușulū și pelița lui, și în urmă de totū, tocmai când trece prin cea din urmă porțiune a matulū grosū alu paserei, se acopere și de c6je.

Rolulū fiziologicū alu tuturorū acestorū părți ale oului nu este același.

În adevēru, din pata germinativă începe mai întâiu formațiunea puiulu, apoi vasele acestuia de sânge, care li aducū hrana, se întindū în totū restulū gălbinașulu și alu albușulu și din caril se trage hrana puiulu zămislitū, până acesta este în stare să crepe c6ja și să iēsă în lumea esteri6ră.

În modulū acesta trebuie a considera gălbinașulū oului numai într'o pārticică a lui, destinatū ca să dea nascere puiulu, 6r totū rēmasulū gălbinașulu, precum și albușulū întregū numai ca unū depositū de hrană pentru puiulū abea începutū să trāescă.

Așa fiindū, se înțelege de sine, cum că puterea hrānit6re a oului este însemnată și că acēstā se găsese în totā mărirea gălbinașulu și a albușulu.

Rolulū peliței albușulu și alu c6jei oului este curatū protectivū; fără acesta și mai alesū, fără c6je, ouele paserilorū nu s'ar putea conserva nici o zi.

Gălbinașulū oului este o substanță grasă și care conține, pe lângă acēstā, și puciosă sēu sulfură.

Când oulū este ținutū la căldură, cum este și atunci, când a fostū sub cloșcă, puciosă din gălbinașu se decompune și dă nascere unui gazū numitū *acid sulfuric*, care și dă mirosulū uritū alu oului clocitū și alu apelorū de puciosă. Albușulū oului este albuminā curată și topită, o substanță, care ia cea mai mare parte la formațiunea cārnurilorū n6stre, pentru aceea este și foarte nutritivă.

Gălbinașulū în stomacū și mai alesū în mașe n'are trebuință de actū de mistuire, căci elū numai se topesce și ast-felū trece îndată și lesne din stomacū și mașe în sânge.

Acēstā se petrece când gălbinașulū nu este întăritū prin căldură.

Albușulū este tocmai în acea stare în care albumina trebuie să ajungā prin mistuire, pentru ca să pōtā fi sorbită în sânge. În modulū acesta albușulū intrā în sânge d'a dreptulū fără să mai necesite actū de mistuire.

Nu însă este același lucru, decā albumina este întărită prin căldură, prin care la temperatura de 60° se închegă, așa cum se vede în oulu rēscoptū.

În acestu casū albușulū, ca și gălbinașulū rēscoptū, au necesitate de actū de mistuire, și decā rēsc6cerea este mare, de actū de mistuire puternicū.

Ouēle de Pasci suntū în acēstā stare prin urmare foarte greu de mistuitū, și cu atâtū mai greu, cu câtū cei ce au postitū 6 săptămāni mănācā lacomesce multe ouē.

Din acēstā cauză suntū mulți caril petrecū sērbătorile Pascilorū, avēndū turburāri de stomacū, indigestie.

Acēstā indigestie, în multe casuri se amestecă cu unū felū de otrāvire, care provine din substanțele cu caril s'au coloratū ouēle.

În adevēru, substanța cea mai inocentă, *băcanulū*, unū lemnū roșu, din care se sc6te o zēmă roșie și cu care se colorau ouēle altā dată, astăzi e înlocuită cu anilinā, substanță foarte otrāvitoare și cu alte subs-

tanțe de altă coloru, caril suntū similare anilinei.

T6te aceste substanțe au o putere mare de pētrundere prin c6ja oului, ast-felū că multe ouē au și chiar albușulū, în mare parte coloratū cu anilinā.

Cei ce mănācā ouēle acestea, și suntū mulți lac6mi, potū avea turburāri în sãnătate chiar serioșe.

Este grea falsificarea oulorū; la noi nu se pomenesce de așa ceva, în strēinatate însă s'a produsū ouē artificiale.

Cu t6te acestea, franda totū găsesece unū mijlocū și acesta consistā în faptulū că negustorii de ouē nu vēndū acestu productū animalū de câtū în timpulū când ouēle suntū scumpe, făcēndū cu acēstā ca consumatorii, pe timpulū oulorū să aibā ouē scumpe, 6r în epoca când găinele nu prea ouē, să le aibā vechi, stricate.

Vindētorii vēndū celū puținū ouē stricate amestecate cu ouē prospete.

Consumatorul d6r trebuie să scie a descoperi fraudā și pentru acēstā elū nu dispune de câtū de mijlocele următoare:

1. Se va privi prin oa, într'unū locū închisū, în fata unei lumināri; oulū prospētū este transparentū, adecā lașă să trecā lumina prin elū.

2. Oulū fiindū mai greu de câtū apa, cade la fundū; ouēle de 8 zile plutescū chiar.

Este sigurū că oulū, care cade la fundū într'unū vasū, în care este apă conținēndū a deca parte din jumētatea ei sare, este prospētū.

Când unū ou se mișcă de sine în apă, elū are într'ensulū puiū viu.

Greutatea mijlocie a unui ou de găină este 50—60 grame; prin urmare 12 ouē trebuie să cāntārescā minimumū 660 grame. Este bănuēla că celū puținū unele din ouē nu suntū prospete.

Unū ou conservatū la aerū, perde în fiă-care zi 3—5 centigrame din greutatea lui, prin evaporațiunea apei din elū.

Pentru constatarea oulorū, ar fi mijloculū celū mai bunū să le spargemū; acidulū sulfuricū puterosū îndată ne va trāda stricaciunea oului, însă practica acēstā nu se face pe pietē.

(„Ap. Sãn.“) M.

Intrebări și rēspunsuri.

— E 6re adevēratū, că e mai bine pentru unū copilū să aibā b6lele obicēnute ale tinerēței, de câtū să risce să le contracteze mai tārziu?

— Acēstā e o credință populară nepotrivită cu ideile moderne ale igienei și ale medicinei preventive. Ceea-ce e mai bine este, să se evite b6lele în t6te casurile și la t6tā v6rsta.

B6lele copilăriei lasā adese-ori urme în totū timpulū vieței și de aceea e bine să ferimū pe copilū.

— Cum se scotū corpurile streine din gātū?

— Decā rēmāne în gātū unū corpū strēinū, o bucată de carne de exemplu, e unū mijlocū foarte lesne să-lu sc6temū. A-nume trebuie să suflāmū puternicū în ureche. Acēstā excitā o puternicā acțiune reflexă, în care timpulū corpulū strēinū e scosū din trachee.

— 6re numai b6la e contagioșă?

— Buna sãnătate eșercită în jurul ei o adevēratā contagiune. Unū bărbatū, o femeie, unū copilū, care suntū sãnătoși facū, ca acei caril suntū lângă ei să beneficieze de atmosfera sãnătoșă ce-i încunjurā.

Mulți bolnavi au fostū scăpați prin aflarea unei inteligențe sãnătoșe într'unū corpū de asemi sãnătoșū lângă ei și de asemi mulți alți au muritū din cauză

ca n'au avut un amic sanatos, care sa-i ajute sa treaca crisa bolii.

Din aceste motive e bine ca ingrijitorii de bolnavi si doctorii sa fie sanatosi. Ei pot face mai mult bine bolnavilor prin propria lor sanatate, speranta si curaj, de catu cu doctorii.

*

— Cum pote sa-si dea sema un fumator de cantitatea de nicotina ce-i intră in gura, pe cand fumeaza o tigara?

— Sa-si umple gura de fum si sa-l treaca binișor printr-o batista. Atunci apare pe batista o pată cenușie, mirosind intocmai ca tutunul din pipa.

Acea pată e nicotina, pe care ori ce fumator o absorbe pe cand fumeaza.

*

— Ce e mortea?

— Mortea e paralizia centrelor nervose vitale, lipsa de respiratiune, lipsa de circulatiune a sangelui.

*

— Cum putem cunoșce dupa limba, ca cine-va e sanatos?

— Limba unei persoane sanatoșe e curata, umeda si roșia puțin; cand limba e murdara, uscata sau prea roșie, persoana e bolnava.

Cand cine-va are in timpul frigurilor limba murdara si respiratia rea, e bine sa mesteca in gura o bucata de lemn de brad, care provoaca scuipatul si curata gura.

*

— Pentru cine e neaparat necesara șederea pe țermul mării?

— Petrecerea langa mare e buna pentru scrofulosi. Prin acestu cuvânt se inteleg bolnavii supusi scurgerilor de ochi, cu pleoape roșii, cu scurgeri de urechi.

Unu scrofulosu este unu tuberculos; adese-ori el are la suprafata, ceea ce mai tarziu ar avea in organele adanci! Diateza scrofulosa, e din fericire modificata prin șederea dela mare.

Adevăratul mijloc de a impiedeca pe scrofulosi de a deveni fisici, e de a-i supune la reactiuni vii, desu repetate; sa inasprimu suprafata facandu-o ast-felu mai puțin simțitoare la schimbările de temperatură. La mare, reactiunile sunt de obicei vii; ventul, aerul marin, baia hidroterapica, tote acestea sunt de natura a intari sangele.

(„Am. Progr. Rom.”)

ECONOMIA

Laptele.

II

Laptele e unu trup (corp) curgăcios (fluid), care e compus din apa, zahar, cașu, (caseină), urda (albumină) si sare. La vacile albe apa cuprinde partea cea mai mare din lapte, cam 85 din o sută de parti, cașul 10, urda 4, er sarea si zaharul o parte. La bivolițele negre si oi, laptele e mai gras si cuprinde apa numai 80 parti din o sută, er cealalte parti suntu grăsiime si zahar.

Dacă se lasa laptele cate-va ore la recore, grăsiimea se aduna deasupra lui sub forma de smantana. Din care apoi se pote scoate adevărata grăsiime, — untulu. Cu catu suntu mai largi la gura vasele, in cari stă laptele, si cu catu e mai recorosu locul, cu atatu se aduna smantana mai multa. Der nu totu-deuna se aduna laptele pentru smantana, cate odata dupa mulsu se baga chiagu in elu, dupa care se aduna de se face cașu, er din acesta dupa aceea se dospesce branza.

Branza, de pe care nu se ia smantana din lapte, se face mai grasă si mai buna, er dacă se smantănece laptele inainte de a se baga chiagul in elu, aceea ramane mai seraca si mai sfemiciosa.

Grăsiimea laptelui se pote vedea mai bine la mulsu, cand se ridică

sub forma de spuma si se lipesece pareții vasului, in care se mulge; ea este ca nise globulete mici, cari cate unul nici nu se pot vedea cu ochii liberi, pana nu se aduna mai multe la-olalta.

Precum sangele in plumăni, venind in atingere cu aerulu, isi capeta colorea roșia, asa si laptele in ugerulu animalelor fetate isi capeta colorea alba, ce o vedem cand lu mulgemu.

Ugerulu vacilor si bivolițelor e compus din dovș parti: partea dinainte si partea dinapoi, avendu fi-care cate douș țite. Inlantrulu ugerului are o țesatura ca si plumănile, formata din mai multe beșicuțe si celule (gaurele), ca si fagurulu albinelor bunaora, care pregatesce laptele. Cu catu ugerulu e mai mare, cu atatu țesaturile acelea suntu mai bine dezvoltate si potu lucra laptele mai bine. De aci ne putem esplica si pricina (causa), pentru ce vacile cu ugerule mare, dau celu mai multu si mai bunu lapte.

Laptele, care se mulge indata dupa fetare, se numesce curasta (colastra), si are colore cam galbina, gustu saratu, si fertu se aduna. Acela e de mare insemnate pentru nou născuti, de-ore-ce prin acela li-se curata ranza si matele de materiile resinose, ce se afla in ele inca inainte de a fi fetati. La facerea cașului seu pentru alegerea smantanei, curasta nu numai ca nu e buna, der e chiar stricaciosa.

Cu catu vacile suntu mai de curand fetate, cu atatu au laptele mai subțire, si din contra cu catu suntu fetate mai de multu, cu atata au laptele mai grosu. Grosimea laptelui mai atarna si dela soiulu, modul de nutritie si vërsta (etatea) vacilor. Vacile tinere prin urmare voru da unu lapte mai subțire, ca cele mai betrane; totu asa si cele nutritu cu ierba.

Vacile cele mai bune de lapte au cam următoarele insusiri: capu micu, corne luci, mici si ascuțite, spinare dreptă, solduri departate unulu de altulu, ugeru mare si aședatu mai multu inainte spre folu, decatu indertu spre picioru, perulu luci, pielea mole, er perulu de pe partea dinapoi a ugerului se stee in respesu.

O vaca buna de lapte, dacă se gonesce, si in anul urmatoru da lapte dela 8—10 luni. Douș luni inainte de fetare se lasa vaca sa sterpesca. Dacă nu se gonesce pana e fatata, atunci se mulge si manzata. Vacile manzate dau lapte mai puțin, der mai grasu si mai nutritor.

Vacile, cari umbla preste vera la pasune dau unu lapte mai bunu ca cele nutritu in grajd; preste ierna insu vacile adăpostite in grajduri bune si caldure, dau unu lapte mai bunu si mai multu, ca fiindu ținute afară.

Vacile fetate, der prinse si la jugu, cand se ostenescu, nu au lapte asa bunu de mancare.

III

Ca cele mai multe trupuri (corpuri), asa si laptele e supusu unor striciuni. Mulsu dela vaci inaduse se bagatu in vase nespălate bine si neoparite, laptele odata se serbedesce si inăcrese. De aceea pe timpul caldurilor mari laptele dulce nu se pote tine timpu indelungatu, decatu la o recore mare, seu ferbendu-se.

Afară de laptele sarbedu si inăcritu se mai afla laptele asa numitu mucosu (filandrosu), care se mulge mai cu sema dela vacile bolnave de receli, seu muscate de șerpi veninosi si nevėstuite. Acestu lapte nu este de locu bunu de mancare, de-ore-ce

smantana lui a apucatu putredire si pote altoi si in trupulu omului aceea bola de putredire si inveninare.

Lapte roșu inca se mulge cate odata dela vacile fetate. Unu din plugarii noștri dicu atunci, ca le-au stricatu strigoile, cari iau grăsiimea laptelui; acesta insu nu este adevăratu, de-ore-ce sa adevăritu prin mai multe cercetari, ca laptele se pote inroși prin ruperea unor țesaturi (celule) din lantrulu ugerului, cand se triage prea tare de țite la mulsu, seu pascendu vacile frunde de ariue si stejari, seu laptele canelui si o alta buruena de prin locurile morastinoșe numita garanca, cari tote acestea inca potu produce inroșirea laptelui.

Laptele albastru inca se pote dice, ca nu e tocmai sanatosu, ci bolnavu. Albăstrimea laptelui se arata mai cu sema la vacile tinere si de curand fetate, cari adeca inca nu sa curățitu deplinu de curasta. Albăstrimea mai vine si dela nutritia vacilor cu ierba pe timpuri umede si ploioșe, precum si dela recirea repede a apei si a aerului.

I. Georgescu

Despre gunoiu.

de I. Georgescu.

Cum se gunoiescu locurile, seu agrii?

— Pentru ce faceti gunoiulu dusu pe locuri gramădiore asa mici, bade Tomo?

— Pentru ca se nu se usce de totu pana aramu locul, d-le invetator!

— Bine, bade Tomo! der atunci trebuie facutu din totu carulu de gunoiu o gramada, care pe de-asupra trebuie acoperita cu pamentu, ca se nu se usce de soare si venturi, pana la aratu. Mai bine facem, bade Tomo, decă risipim gunoiulu din caru, si cand am gunoiu locul totu, ne apucam si aramu locul indata, ca sa ajunga gunoiulu inca unedu sub brazda, unde are sa luere, cum diceti D-voștri.

— Ore care gunoiu este mai bunu, d-le invetatoru, celu prospetu seu celu putreditu?

— Gunoiulu prospetu nu e bunu, bade Tomo la semnaturile de toamna: la grau si secaru, fiindu ca contine nise ciuperuțe de bureți, din care se desvolta taciunele in grau si cornele in secaru, elu este bunu insu la semnaturile de primavara: la cucuruzu, crumpene, ovesu si altele.

Gunoiulu dela oi, cai si magari, fiind mai caldu, bade Tomo, e bunu in pamenturile mai reci: lutose seu argilose; gunoiulu dela boi si vaci e bunu in pamenturile varose si nasipose, er celu de porc si bivoli și mai bunu in pamenturile grase, seu humosa.

— Am fostu mai demadi in padure dupa unu caru de lemne, d-le invetatoru, si asa cucuruzu si grau am vedutu in ograda padurarului de acolo, desi locul se arata lutosu si sterp, incatu pe la noi numai in locurile cele bune de pe lunci am mai vedutu asemenea bucate; am si intrebatu pe paduarulu, cum a pututu prasi elu nise bucate asa bune in locul acela reu? „D'apoi uite, imi dise elu, cand e toamna si primavara buna, mai coboru cu carulu frunde de arbori si pamentu de celu grasu din padure; mai punu vitele sa zaca pe elu, alte nu-i facu nimic, bade Tomo!” — Vitele, i-am raspunsu eu, si pe la noi le punu omeni pe locurile mai departate de satu, der holde frumose, asa cum vedu la D-Ta, totu nu se facu. Pe semne pamentulu acela grasu din padure iti face D-Tale holdele asa frumose!

Ore mai gunoiescu omeni si intraltu felu, d-le invetatoru?

— Gunoiescu, bade Tomo! decă aramu locurile pana inca e ierba seu miristi pe ele, inca le ajuta, ca si gunoiulu, cai materia organica seu azotulu, cu care se nutrescu semnaturile, ajungendu sub brazda, imbunatatesce pamentulu si-lu face mai roditoru.

— Intelegu acum, d-le invetatoru, pentru ce sa facutu mai bunu cucuruzulu

in locurile din miristi, arate de toamna, ca n cele arate numai odata primavara.

— In țera franțuzesca plugarii mai gunoiescu locurile si cu cenușă de pe la fabrici, varu, sare si altele, er acum mai de curand au aflatu o materia numita gisimentu, care intrece gunoiulu dela vite in multe privinte.

— N'am vrutu sa credu pe Petru Olteanului, d-le invetatoru, care a venit mai demadi din țera-Romanesca cand mi-a povestitu, ca la boerulu, la care a lucratu elu peste vera, au dusu si varu stinsu si sare pe locuri si le-au facutu gramădiore, buna-ora cum facem noi gunoiulu vitelor, apoi le-au risipitu si au gratatu locul, ca se se imprasceie peste tota suprafata lui.

— Da, asa este, bade Tomo! cai e destulu, ca intrunu locu sa lipsesca varulu seu sarea si bucatele se nu se mai facu; de aceea unu plugari harnici mai imbunatatescu pamentulu inca si amestecandu-lu; celu lutosu cu celu varosu seu nasiposu. Ce cugeti, bade Tomo! se nu mai gunoiescu omeni locurile, mai face-s'ar bucatele?

— Asta am vedutu la Petru Olteanului, d-le invetatoru! Pana a fostu elu dusu in țera, asa i sa seracitu locurile de tare, incatu pe cand eu seceramu de pe locul de o galeta semnaturu cate 20 clai, de cate 20 snopi, pe atunci pe la ale lui abia se punea pe jumetate in lolu de o galeta.

— Cate care de gunoiu duci D-Ta, bade Tomo, pe locul de o galeta semnaturu?

— Precum e si locul, d-le invetatoru! decă locul e de totu seracu, duci cate 15—20 de care, cum se potu duce cu doi boi bunu seu patru cai, er decă locul nu-i chiar seracu de totu, atunci si duci numai pe jumetate. Mai bine-i aduce mai puțin gunoiu la locu si in totu anul, decatu odata multu si numai la patru cinc ani. Eu am aflatu acum la betranețe, d-le invetatoru, ca nici unu lucru de alu plugarulu nu se platesce asa bine ca gunoiulu, cai dupa cum dice dicetore: „decă duci gunoiu la locu, apoi iti da Dumnezeu norocu”.

— De buna sema, bade Tomo! Decă prin culesulu seu recolta graului ridicamu in totu anul de pe locul de o galeta semnaturu la o 100 de chilograme materi nutritore, prin culesulu crumpenelor la o 130 chgr. si prin cositulu fenului la o 150 chgr., atunci de sine urmeza, ca si pamentulu seracesce dela unu timpu, decă nu lu mai gunoimu, dupa cum dice alta dicetore: „din saculu, care totu i-ai si nu mai pui nimic, odata dai de fundu”.

O răpire romantică.

Diarele din Londra aduc următoarele amănunte interesante privitoare la răpirea unui ténérú de cătră o princesă indiană:

Angelo Barberis din Palermo, alu carui tată a fostu italianu, er mama-sa englesă, devenise si elu englesu, cai din frageda copilăria, de cand era de 9 luni, a fostu dusu la Londra.

Elu e acum unu ténérú de o rară frumsete.

Acum 6 luni a venit in Londra o princesă indiană. Find-că ea avea nevoie de vre-o cate va giamantane noue, de aceea a chematu la densa pe unu fabricantu de cufere. Barberis, care se ocupa cu industria giamantanelor, sa dusu elu acasa la princesa, insoțitu de doi ucenici, cari aveau cu densi cele mai frumose si mai scumpe cufere din pravălia lui.

Princesa a aruncatu o privire indiferentă asupra cufelor, der apoi a aruncatu o privire plină de focu spre ténérulu lucratoru. Ea fu fermecata de capulu acestu superb, de ochii mari negri si expresivi, de mustățile dese, ale caror virfuri ascuțite par ca pătrundeau ca nise sageti in inima ei.

Ca sa-si pastreze demnitatea, ea a trebuit sa afle unu pretextu, ca sa vadă in

fiă-care și pe frumosul lucrător, fără să dea omenilor ceva de bănuț.

Ast-fel ea comanda în fiă-care și câte un geamantan la fabricant. Acesta a durat 8 zile și în urmă princesa vădă bine că nu pte face din otelul în care locuia un muzeu de geamantane. De aceea a trebuit să inventeze un alt mijloc, ca să pta vedea pe Barberis. Femeile din India sunt foarte hotărâte. Princesa s'a hotărât să răpescă pe frumosul fabricant. Ea poseda un yacht propriu ancorat în fluviul Tamisa.

Sub pretext, că trebuie să arete chipul cum trebuie să fie așezate cuferile, ea l'a ademenit în corabie și, pe când el se afla în cabina de bagaje, yachtul s'a pus în mișcare.

Barberis a început să facă gălăgie, dăr i-s'a spus, că nu se face decât o mică manevră. Când Barberis s'a suit pe bord, yachtul era deja cu multe mile departe de uscat și princesa îl privia cu mândria unei învingătoare, ce era.

Aici trebuie să adăugem, că princesa era urâtă de tot. Ea avea cam vre-o 50 de ani, părul îi era uns, colora feții aramie, statura îi era mică și slabă și ochii îi sticleau, ca ai unei vulpi flămânde.

Pe laciul mării princesa a declarat amorul tinerului bărbat. Ea îl iubea cum nu se iubește, decât în țera selticilor. Ea i-a făgăduit să-l ducă în țera ei, unde-l va lua de bărbat. Barberis însă n'a fost încântat de loc de aceste declarații amorose. El protestă, injură, amenință spunând, că vrea cu ori-ce preț să ajungă la uscat. Dăr în zadar. Princesa îl supraveghea ziua și noaptea; ea îi spunea, că vrea să-l aibă numai pentru dâna și că acum era în puterea ei.

Trece o lună — o lună plină de chinuri și suferințe pentru Barberis.

— Ce vrei cu mine? întreba el adese-ori pe princesă.

— Ce să vrei? Să fi bărbatul meu. Te iubesc și vreau să te fac bogat, cum nici un rege nu e în lume.

— Dăr eu nu te iubesc! De ce m'ai nenorocit?

— Astea-să glume. Când vei vedea castelele mele pline cu comori scumpe; când vei vedea lățile aurite pline cu diamante și rubine, n'o să îți pară rău....

Conversația asta se repeta aproape în fiă-care zi.

Dăr cel puțin, decât Barberis s'ar fi mângăiat cu mâncarea și cu beutura. De loc. La masă nu se servia decât orez fierț, ardeiat și piperat grozav. Vinu nu i-se da de loc. Tinerul nostru se afla într'o stare desperată.

Furtunile pe mare, la timp anumit, nu se întâmplă numai în romane. În timpul călătoriilor a izbucnit o furtună violentă. Corabia princesei era în mare primejdie cu atât mai virtos, că apa pătrunsă în unele cabine și stinsese focul din cazane. Matrozii deserați au arborat stegurile, care se ridică în timp de primejdie și falfăirea acestor steaguri a fost observată de o corabie engleză.

Căpitanul acesteia și mai mulți matrozii s'au dus cu bărcile pe bordul yachtului aflat în primejdie. Nu se întâmplase yachtului stricăciuni. Mai întâi s'a scos cu ajutorul pompelor apa de prin cabine. Când pompele au fost duse ăr spre corabia engleză, Barberis a sărit de-odată în barca de salvare și a istorisit căpitanului cele întâmplare.

Căpitanul s'a bucurat, că a putut scăpa pe tinerul om dintr'o astfel de închisore și l'a dus la Londra.

Barberis și-a aflat prăvălia aproape de tot jefuită. Acum cu ajutorul autorităților engleze, el vrea să dea în judecată pe princesa indiană pentru răpire și pentru pagube cauzate în urma acestei răpiri.

Barberis fusese rănit odată la umăr,

de o femeie gelosă. Altă dată o cântăreț franceză era aproape să stropescă cu vitriol pe frumosul tiner totu din cauza gelosiei.

MULTE ȘI DE TOATE.

Oul roșu și cocoșul dela înviere

Se scie că, Christos a fost restignit abia cu o zi înainte de ziua Pascelor evreesci, adică Vineri.

Obiceiul Evreilor era, ca la Pasca să mănânce ca mâncare favorită a lor pască, un fel de pâne, în care se pune oul întreg cum se găsește cu cōja sa. Pasca se cunoște în popor.

Evreii afară de acesta, mai măncau la Pascele lor miel fript cu pădă, drept salată. ăr cei ce nu găseau carne de miel, măncau carne de pasere, parte bărbătescă neprihănită, adică cocoși, rătoi, găscani.

După ce Christos a fost pus în mormânt ca mort, și era ziua Pascilor, Fariseii fruntași, se găseau toți la o masă banchetând, așa spune tradițiunea populară. Cine-va intră la densi și le spune cam speriat, „Christos restignitul și mortul nu s'a mai găsit ați în mormânt, ăr ai săi, spun, că a înviat“.

Atunci Fariseii dărj, strigară, în cor: Când cocoșul ăsta, (aveau un cocoș pe masă fierț și pregătit ca mâncare) când cocoșul ăsta, va striga, cum e acum, un cucurigu, și când aceste albe oue, roși se vor face, atunci credem că a putut învia Christos!

De-odată, o bătaie neașteptată din aripă, și un puternic cucurigu, s'aude! Cocoșul cântăse. Dăr bătând din aripă, ca să cânte, tōte mutrele fariseilor „le stropise cu zēmă ferbinte“, și d'atunci fețele evreilor, dice legenda, rămaseră cu pestrul pe obraz; ăr când se treziră bine, ce vedură pe masă? Tōte ouele din pasca și de pe masă se roșiseră. Așa dăr dovada cerută li-se dedese. Ouele se roșesc la Paști, căci oul reprezintă forma rotundă a pământului, și p'acest pământ l'a spălat Christos cu sângele său.

Maria Magdalena pentru a dovedi lui Tiberiu, împăratul timpului, împărat al Romanilor, că Christos a fost ucis și a înviat, i prezentă monarhului mai multe oue roși. Din cele mai vechi timpuri există oue roși, și n tōte țerile. Pretutinden, în palat și în bordei s'au făcut oue roși colorate din deosebite substanțe, până când acest lucru a ajuns acum o artă.

(„Gaz. Tōranilor“.)

Superstițiuni la Eschimoși.

Ilustrul explorator Nelson în opera sa: Viața Eschimoșilor, spune între altele și despre superstițiunile acestor omeni.

Ast-fel Eschimosul nu dă ajutoru nici odată unui om înecat, numai de tēmă, că demonul apei se va supăra, că i se ia din ghiare o victimă, care i aparține. Totu din astă cauză o persoană nu pte lua nici odată numele unui mort. Dēcă cineva are totu același nume, atunci trebuie să-l schimbe câtu mai de grabă și decât mortul avea numele unui animal, al unei plante, cuvntul, care arată acel obiect, trebuie să fi schimbat.

De aci se explică pentru ce un Eschimos nu spune nici odată unui strein, cum îl cheamă.

Poporul cel mai amator de teatru,

Dintre tōte poporele, Japonezii sunt poporul, căruia îi place grozav de multu reprezentațiile teatrale și ca probă e că piesele lor nu țin să se sfârșesc în două-trei cēsuri ca la noi, căci spre exemplu una din cele mai mari piese ale lor: „Crucificarea lui Sogoro“, se începe la 7 dimineața și de-abia la miezul nopții se termină cele 14 acte din care e compusă. În timpul reprezentației e interzis cu desăvșire sgomotul.

Artiștii Japonezi, dēcă n'o fi vre-o glumă, merg până a se sacrifica artei, cum bună-ōră a găsit de cuviință celebrul lor tragedian(?) Lara Kiri, care, spre a ajunge culmea naturalului în jocu s'a sinucis cu spada, rămânând bine înțeles, să continue jocul pe lumea cealaltă.

Un prefect în cămașă.

Mai zilele trecute la Florența, în timpul solemnității distribuirii premiilor la elevii școlilor comunale, un mic accident s'a întâmplat.

În momentul, în care prefectul contele Capitelli, trebuia să ia cuvntul, el s'a deschiat la pardis ca să se desbrace de el spre a pute av gestul mai liber. Dăr, în iutela mișcării, el scose și haina de pe densul și un moment înaltul funcionar apăr în ochii mulțimei... în vestă. Primarul atrase imediat atențiunea prefectului care se îmbracă de grabă.

Un public mai puțin educat ar fi risu, din contră toți au aplaudat într'un chip foarte curtenitor.

Și contele Capitelli, care este un om de spirit, nu s'a turburat pentru așa puțin lucru.

El a început discursul său cu următoarele cuvinte:

— Aceste aplause așa de grațiose vă scutesc, domnilor, de a-mi mai acorda altele, după ce vă voi fi vorbit.

Barba la Chinezii.

În general, Chinezii au foarte puțină barbă încă și mai puțină fire în mustăți. Ei țin însă, cu atât mai mult la barbă și la mustăți cu cât au mai puțină. Ultimul împărat Hienfung avea 37 de fire în fiacare mustă; bărbierul său av nenorocirea într'o zi să smulgă unul din aceste fire; împăratul, căruia firele dela musta profanată astfel, nu-i mai ieșea la socotă, se infuriă într'atât, încât toți curtenii crederă că s'a întâmplat vre-o nenorocire de stat. În scurtă bărbierul, fu condamnat a av capul tăiat și execuțiunea se și făc.

Pentru femei.

Ce crede o femeie: Că la 16 ani a fost o frumuseț domnișoră; Că ar fi avut multe partii strălucite, decât ar fi voit; Că tōte amicele ei sunt decât dâna mai bătrâne cu 5 ani; Că are o inimă foarte bună; Că bărbatul ei ar fi mult mai avut, decât ar asculta de povețele sale; Că bărbatul în genere se ocupă prea mult de frumusețea cutăreia său cutăreia; Că sōcra e persōna cea mai nesuferită din lume; Că copiii ei sunt mai frumoși, decât ai d-nei X sau Z; Că ar vrea să scie decât bărbatul ei se duce totdeauna numai acolo unde-i spune.

Calendarul săptămânii.

APRIL. are 30 zile. PRIER.

Table with 3 columns: Zilele, Calend. Iul. v., Calend. Gregor. Rows include Dum., Lun., Marț., Mer., Joi., Vin., Săm.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Mai 1894.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Renta ung. de aur, Renta de corone, Impr. căil. fer. ung. in aur, Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis, Bonuri rurale ungare, etc.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Acții de-ale Băncii ung. de credit, Acții de-ale Băncii austr. de credit, Napoleondori, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 3 Mai 1894.

Table with 4 columns: Item, Buy Price, Sell Price, Item, Buy Price, Sell Price. Rows include Banca rom. Camp, Argint român, Napoleon-d'ori, etc.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 1 Mai n. 1894.

Table with 4 columns: Sămănațe, Calitatea per Hect., Pretul pe 100 oblige, Item, Price. Rows include Grâu Bănățeneș, Grâu dela lisa, Grâu de Pasta, etc.

Table with 4 columns: Săminte vechi ori nouă, soiul, Calitatea per Hect., Pretul pe 100 oblige. Rows include Săcară, Orz, Orz de vinars, etc.

Table with 4 columns: Produsul, N. i o i a, Pretul pe 100 kilograme, Item, Price. Rows include Sem. de trit., Uterna ungar., Uterna franceză, etc.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 4 Mai st. n. 1894

Table with 3 columns: Măsură sau greutatea, Calitatea, Valuta metrică. Rows include 1 H.-L., 1 kilă, 100 kil.

Tergul de rimători din Steinbruch.

La 27 Aprilie n. 1894

Starea rimătorilor a fost de 170,173 capete. la 28/9 Aprilie au intrat 2433 capete și au eșit 8159 rămânând la 26 Aprilie un număr de 175,899 capete. Se notăză marfa: ungerescă veche, grea dela 47. — cr. până la 48. — cr.

cr. până la 50 — cr. ușoară dela
cr. până la 50 — cr.

Marfă țărănească grea dela 47 până
la 48 — cr. de mijlocu dela 47 1/2 cr.
până la 48 — cr. ușoară dela 47 1/2 cr.
până la 48 1/2 cr.

Cursul 10surilor private
din 1 Mai 1894

	cump.	vind.
Basilica	10.50	11.60
Credit	19.20	200 —
Clay 40 H. m. c.	58.75	59.50
Navig. pe Dunăre	142.75	145.50
Isbruck	27.—	29.—
Krakau	25.60	26.20
Laibach	25.—	25.50
Buda	13.50	14.50
Pilly	58.40	59.—
Craora roșie austr.	18.50	19.—
dto ung.	12.60	13.—
dto ital.	13.—	13.50
Rudolt	22.75	23.35
Balm	74.—	75.—
Salsburg	27.—	27.50
St. Genois	70.50	71.50
Stanislaw	43.50	45.—
Treitine 4 1/2 % 100 m. c.	145.—	146.—
dto 4 % 50	70.—	71.—
Waldstein	50.—	53.—
Windischgrätz	—	—
Serbesci 3 %	39.—	40.—
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4 %	129.25	129.75

Valori	%	Suma
Renta română perpetuă 187b	5%	101.—
Renta română amortisabilă	5%	84.—
Idem	4%	95 3/4
Renta rom. (rurale convertite)	6%	102 1/2
Oblig. de stată C. F. Române	6%	—
Idem	4%	—
Imprumutul Openheim 1866	8%	—
Imprumutul Oraș. București	5%	56 1/2
Idem idem din 1884	5%	68.—
Idem idem din 1890	5%	—
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciară rurală	7%	—
Idem idem	5%	92 3/4
Credit Fonc. Urb. din București	7%	102.—
Idem idem	6%	100 1/2
Idem idem	5%	87.—
Credit Fonc. Urban din Iași	5%	79 1/2
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10%	275.—
V. N.	—	—
Banca Națion. ult. div. 84.45	500	1490.—
Dacia-România ult. div. 85 lei	200	—
Naționala de asig. ult. div. 36 lei	200	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.—	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
20 franci aur	—	20.206
Banca Națion. a României	—	—
Scompt.	5%	—
Avansuri pe efecte	6%	—
Avansuri pe lingouri	6%	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

oferată în cifre și litere și în fine dechiarățiunea, că condițiunile de închiriere îi sunt cunoscute și că oferentul se supune lor, necondiționat.

- Obiectele de închiriat sunt următoarele:
- Magazinul de bucate în porta târgului cailor.
 - Magazinul în porta stradei orfanilor.
 - Prăvălia nr. 9 de sub podul bătușilor dimpreună cu pivnițele apartinătoare.
 - Șatra de pe promenada de sus.
 - Cărciuma din Stejeriș.
 - Grădina dela casarma Lazaretului.
 - Casa orășenească Nr. 3 din prundul rozelor (sub buciună).
- Brașov, 24 Aprilie 1894.

Magistratul orășenească.

PUBLICAȚIUNE.

Miercuri în 16 Mai a. c. înainte de prânz la 10 ore, se va ține la oficiul orășenească economică o pertractare scripturistă de efecte asupra noului închirier pe durată de 6 ani (29 Septembrie 1894 până la 29 Septembrie 1900) a mai jos amintitelor obiecte.

Reflecții se invită, ca cel mult până la 10 ore înainte de prânz a amintitei zile să se aștearnă la oficiul orășenească, la care se află și condițiunile de închiriere, ofertele scripturistice, timbrate, închise și provădate cu vadiul său în bani gata sau în hârtii de preț de 10% din chiria anuală oferată.

În ofertă are să se amintescă obiectul pentru care se oferă, mai departe chiria

VEȘTE în lume sunt

INELELE mele GOLDIN

cari costă fl. 1.50 câte unul.

Aceste inele sunt ca de aur, nu le pot dinstinge nici oamenii de specialitate, fason modernă, elegant și fin. Inelele Goldin sunt foarte durabile, pot garanta în scris, că vor păstra luciul aurului 5 ani.

Inelul Goldin, cavaleriu fl. 1.50 Inelul Goldin, Marquis, cu topas e aur limitat.

Inel Goldin, de peccituit, fl. 1.5 Inelul Goldin, cu imitație a netel

Inele de logodnă, a fl. 1.30 cr. Măsura se ia cu o fișă de hârtie, trimițându-o cu ramburs postal.

Să se ferească de cumpărare de imitații, care se oferă cu prețuri mai ieftine, dar sunt fără nici o valoare. Cine vrea să se ferească de pagubă să se adreseze comanda direct: la

Centrală depou
ALFRED FISCHER.
VIENA, Adlergasse Nr. 12.

Apeducturi de casă

în mod esact și probat lucrare, scutite în contra înghetului, efectuesce cu prețurile cele mai ieftine și cu garanția, pe mai mulți ani

Gustav Biely,
Brașov, Strada Castelului Nr. 11.
(Burggasse)

Invenția cea mai nouă pentru BĂRBAȚI,

cari în urma păcatelor tinerețelor (Onanie) sau viața excesivă s'au enervat și suferă de puluțiune, este de cel mai sigur efect aparatul de vindecare (portativ în buzunar) și patentat în Austro-Ungaria și Franța, pentru propria înțrebuintare. Testimoniul dela profesori renumiți, mii de scrisori, prin care se mulțimesc recomandă pentru înbuștarea aparatului.

Broșuri se trimite contra 0 cr în mărul postale gratis de inventatorul și medicul specialist
Dr. ALTMANN KAROLY,
Viena, VII/1 Mariahilferstrasse 70

Tirgulul Inului Nr. 28, Casa Safrano.

Am onore a aduce la cunoștința on. publică că

Magasia de confecțiuni pentru dame

am redat-o Domnului Ignatz Weinberger, începând din **20 Februarie c.**, și de aci înainte țin un deposit cu firma mea proprie care e cu mult mai mare și cu mărfuri mai fine precum cu confecțiuni indigene și din streinătate, cele mai noue și mai de gust modele, așa încât în totă privința și ori și când pot să satisfac pretenșiile stimatilor mei mușterii.

Totodată am onore a recomanda depositul meu pentru sezonul

de primăveră precum și de toamnă

care conține jaquete, gulere, fihuuri, mantale și mantale de plôia și pravu.

Atrag în deosebi atenția asupra vestmintelor pentru copii și fetite și asupra mantalelor, pe care totdeauna le țin în cantitate mare și le vând cu prețurile fabricel. Comandă efectuesc punctual și după măsură în răstimp de 3 zile.

Rugându sprijinul on. publică mă recomandă

cu totă stima
N. P. Goldmann,
Magasia Tirgulul Inului 28, Casa Safrano.

1.6 SENAȚIE

facu orolôgele de busunar

Original Goldin remontoir, de Genf acuma inventat. Aceste orolôge lucrare admirabilă de elegantă nu se pot dovedi nici de specialiști, de cele de aur curat. Capacurile foarte frumoasă eislate, nu-și perd fasonul și pentru mersă regulată se garantează în scris pe terminu de 3 ani.

Prețulu unui orolôgu 6 fl.

Lanțuri de Goldin cu carabină de siguranță, fason sportu marei seu panteră cu 1 fl. 50 cr. Se dă la fia-care orolôgu unu tocu gratis. Aceste orolôge d ja sunt introduse la cei mai mulți amployați ai casieru f-rate austro ungare. Se pot procura esclusiv prin depoul central:

ALFRED FISCHER, Viena I Adlergasse 12.

Dintre tôte hârtiile pentru țigaret este recunoscută de cea mai bună hârtia de țigaret veritabilă franțuzescă

„Le Gloria“

fabricațiunea d-lor
JOSIF BARDOU & FILS
în PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aur, 16 diplome de onore mari, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hârtia, care în fineț și bunătate întrec tôte celelalte hârtii de cigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiă-care cârticieă portă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu crestate (perforate.)

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă într'o calitate deintrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătat în Brașov la tôte marchetăniile și băcâniile en-gros, precum și la fia-care debitant mai bun de tutun.

„VATRA“

FOAIE ILUSTRATĂ PENTRU FAMILIE

sub redacțiunea
D-lor I. SLAVICI, I. L. CARAGIALE și G. COȘBUC.

Acestă revistă ilustrată este dirigită de unii dintre cei mai apreciați scriitori români, cu menirea de a oferi onor. publică cetitoru român, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din tôte părțile locuite de Români.

Trebuia în sfârșit o foie, care se ocupe unu locu de cinste pe masa fie cărei familii românes.

Nu va fi cruțată nici o jertă pentru ajungerea acestui scop; grija de capetenie fiind a nu lăsa să se strecore în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiunile nămului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune nuvele, romane, povestiri, poesii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în alu 2-lea rând traducțiunile. Tôte însă în cea mai curată, mai alăsa și mai frumoasă românescă.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, tôte își vor avé colonele speciale rezervate în această foie, cu competiția și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată. Sfaturi bune din punctul de vedere alu educațiunei, igieniei, îmbrăcămîntii, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grijă.

Ilust. ațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria nămului nostru, copii după tablourile artiștilor noștri și a celorl străini, vederi felurite din țara noastră și de pretutindeni unde locuesc Români.

În aceste condițiuni se va presentă onor. publică români foia ilustrată pentru familie „VATRA“ CA UNU MĂRGĂRARU ALU LITERATUREI NOSTRE NAȚIONALE, și va apare de 2 ori pe lună, adecă 24 fascicule pe anu de câte 4 côle 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețulu abonamentului pe unu anu este: pentru Austro-Ungaria: **Corone 24**, pentru țările Uniunii Latine **Fr. 24**. — Vândarea cu numărul **Corone 1.10**, (Austro-Ungaria, **Fr. 1.10**. (Țările Uniunii-Latine).

Subsemnatulu Vă rog să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românesce și să vă asigurați continuitatea prin binevoitorul D-Vostre sprijin, abonându-Vă la ea.

Cu deosebită stimă:
C. SFETE A,
Librar-editor.—București.

2. **Ganz seid. bedruckte Foulards 75 kr.** bis fl. 3.65 p. Met. (ca 450 versch. Disposit) — sowie **schwarze, weiße und farbige** Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei in die Wohnung an private, Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.
Seiden-Fabrik G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) **Zürich.**

Cheque-Conto la postă Nr. 505. INSTITUTUL DE CREDIT ȘI DE ECONOMII „ALBINA” FILIALA BRAȘOVŪ. Giro-Conto la banca Anstro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale
Scrisurile fonciare de 5%
 ale „Albinei” inst. de cred. și econ. în Sibiiu.
 Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5%** fără nici un scădemēt.

Cuponii de interese se răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la casele institutului din Sibiiu și Brașov și la „Pester ung. Commercial-Bank” în Budapesta fără nici un scădemēt și liber de orî ce provisiune.

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantăză:

1. **Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrisuri fonciare din anul 1878 sunt menite exclusiv pentru coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și asecurate prin întabulare în cărțile funduare în favorul aceluia, asupra căroră se emit scrisuri fonciare până la maximum $\frac{2}{3}$ a valorii de prețuire, ceea ce se confirmă prin controlul Comitetului de supraveghiere pe fiș-care scris fonciar emis.

Scrisurile fonciare ofer decî o siguranță mai mare ca și pupilară.

2. **Fondul de garanție de fl. 200,000** special al scrisurilor fonciare, preșertit de legea amintită pentru mai mare siguranță a detentorilor de scrisuri fonciare, care fond e detașat din capitalul de acțiuni al institutului.

3. **Totă** cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.

Scrisurile fonciare de 5% ale „ALBINEI” atît cu privire la siguranța lor absolută, cît și ca una din chărțiile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cît ajunge provisiunea lor în cursul de marfă al bursei din Budapesta.

La cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA”
 institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

63-*

Apa minerală de Borszék (Borviz)

regele tuturor apelor minerale.

Pentru escelețele sale proprietăți a primită la expoziția universală din Budapesta, Viena, Triest și Paris medalia de argint și aur și diploma de distincțiune. — Din cauza conținutului abundant de acid carbonic, liber și semilegată este singura apă, care se poate transporta fără de a suferi vre- scădere în putere în g. stul ei bon și în facultatea ei reocritore. Se poate aplica cu efect foarte bun, ca APĂ VINDICĂTORE la anemie, nervositate, la conturbări de digestiune și în general la orice perturbațiuni interne.

Prin gustul său cel plăcut și bogatul conținut mineral această apă amestecată cu vin și e recunoscută ca o beutura plăcută și reocritore superiōra altor ap. minerale.

Se află de vîndare în **UNICUL DEPOSIT** principal al subscrișilor, această apă escelentă și indigină, atăt din isvorul „principal” căt și „Kossuth” en gros și en detail,

cu preț convenabil.

Accentuând, că numai în depoul nostru se pot căpa sticle proveđute cu etichete și conținut nefalsificat, despre ceea ce se garantăză,

Administrația generală a apelor minerale dela Borszék

LÁZÁR și VERZÁR
BRÁȘOVŪ.

4301-10

Vestite în totă lumea sunt hărțile de țigară

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES și LOHENGRIN”
 din Fabrica **Braunstein Frères, Paris**

65 Boulevard Exelman 65.

Firma Braunstein Frères vinde numai produsele proprii, din fabrica lor de hărție în Gassicourt (S. & O.) în Franția.

Produsele acestui stabiliment mărefă, întocmită după principiile cele mai moderne sunt un triumf al industriei de hărție.

Un deșit al fabricii pentru vîndare de hărție și tuburi de țigarete se află în **Wiena, I., Schottenring 25.**

Hărția noastră veritabilă franțusască pre-um și tuburi de țigarete fabricate din hărție „Les dernières cartouches”, la care pe fiș-care carton este firma „BRAUNSTEIN FRÈRES” se vinde în tōte marchetăniile, și în tōte traficele reg. ung. de tutun. 135,20—

Numere singurateice à 5 cr. se pot cumpăra în din „Gazeta Transilvaniei” librăria Nicolae Ciurcu.

• Noutăți în stofe de lână! •

Cele mai nonē stofe de lână **Pepita** nenumerate varietăți, lățime îndoită per metru 48, 65, 90 cr.

detto, 120 cm. lăț per metru fl. 1.65, 1.75, 1.90, 2.80 etc. calitate fină și bună.

Kangarn, lână curată 120 cm. lăț per metru fl. 1.25.

Diagonalu-Kangarn, lână curată 120 cm. lăț per metru fl. 1.45, 1.85

Stofe-Crêpe cele mai moderne, color elegane, lă. a curată, lățime îndoită dela fl. 1.05 în sus.

Stofe de vară cele mai moderne, desinuri de gust, 120 cm. lățime per metru dela fl. 1.10 în sus.

Stofe de lână curată cele mai moderne, în tōte desenurile și colorile prșibile, lățime îndoită per metru 52, 65, 80, 88, cr. fl. 1.5, 1.80, 1.60, 1.75, 2.—, 2.10, 2.60, 2.80 3 — etc. etc.

Loden de Innsbruck veritabil, în tōte colorile, lână curată 120 cm. lăț per metru fl. 1.30.

Loden de Stiria, lână curată 130 cm. lăț per metru fl. 1.10

Surah; măt-se curată în tōte colorile per metru 78 cr.

Pepita stofe, de măt-se dela fl. 1.25 în sus.

Mătăsării, forțe frumoșe vîrgate, compuse din color splende per meter fl. 2.30.

Pongis desinate, cu cele mai nouē desenuri per. metru 75 cr. fl. 1.20.

Mare asortiment de cele mai nouē stofe de haine cu ocașia conformației.
 Prețuri forțe ieftine.

Deposit de mărfuri.

D. LESSNER

Viena, VI., Mariahilferstrasse Nr. 83.

Suteran, Partere, Meranin și etagiu prim.

Levantine, în desenurile cele mai frumoșe per metru 19, 22, 26, 28, 30, 32 și 40 cr.

Atlas satin frantuzesc, forțe exqușit per meter 40, 58 cr.

Monsellne frantuzesc, în desinuri splend de per metru 50, 55, 60 cr.

Batiste engl. à jour, per metru 35, 42, 55, 58, 65, 85, cr. etc.

Zephir-Crêpe, calitate engl. desenuri moderne, și color frumoșe, se pot spăla fără a perde colōrea, per metru 25, 46, 43, 52, 55, 65, 70, 72, 78 cr. etc.

Stofe de modă fine din seson trecut cu prețuri forțe scăđute.

Soliditate recunoscută.

Pentru provincie se trimet gratis și franco mostre și jurnale ilustrate.

• Noutăți în stofe de spălat! •